

Advies nr. 09/2019 van 16 januari 2019

Betreft: voorontwerp van decreet betreffende de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen (CO-A-2018-179)

De Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit");

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, inzonderheid op artikel 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 *van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)* (hierna "AVG")

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op de adviesaanvraag van mijnheer Pierre-Yves Jeholet, Minister van de Waalse Regering, ontvangen op 20 november 2018;

Gelet op het verslag van de heer Willem Debeuckelaere;

Brengt op 16 januari 2019 het volgend advies uit:

I. Onderwerp van de aanvraag

1. De Waalse Gewestregering legt ter advies aan de Autoriteit een voorontwerp van decreet voor betreffende de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen, « PWA » om werkloze en/of van de arbeidsmarkt verwijderde werkzoekenden toe te laten een bezoldigde activiteit uit te oefenen bij PWA-gebruikers die ingeschreven zijn bij een plaatselijk werkgelegenheidsagentschap.
2. In dit raam voorziet het voorontwerp van decreet onder meer dat het Forem een elektronisch platform ontwikkelt, verbonden met het uniek dossier van de werkzoekende dat onder meer de gegevensuitwisseling toelaat tussen hem, het betrokken PWA, het OCMW en de uitgever¹.
3. De adviesaanvraag slaat op de artikelen 21 tot 24, bijgevolg beperkt de Autoriteit haar onderzoek tot deze artikelen.

II. Onderzoek

a. Verwerkingsverantwoordelijke en onderaanneming

4. Artikel 24 van het voorontwerp duid het Forem aan als verwerkingsverantwoordelijke voor de gegevens die worden verwerkt in uitvoering van het decreet. De Autoriteit neemt hiervan akte.
5. Artikel 24 verduidelijkt dat elk PWA voor de verwerking van de gegevens optreedt als verwerker voor het Forem in de zin van de AVG en dat het Forem hiertoe met elk PWA een overeenkomst afsluit die onder meer de verplichtingen en verantwoordelijkheden bepaalt van eenieder wat betreft de verwerking van persoonsgegevens en wat betreft hun bescherming.
6. De Autoriteit herinnert er aan dat de verwerkingsovereenkomst de vereisten van artikel 28 van de AVG moet naleven en op z'n minst de hierin opgenomen preciseringen moet bevatten.

¹ De uitgever wordt door artikel 1, 8° van het voorontwerp van decreet gedefinieerd als de onderneming die de PWA-cheques uitgeeft. De PWA-werknemer ontvangt immers zijn loon onder vorm van PWA-cheques waarbij een cheque wordt toegekend per begonnen werkuur.

b. Doeleinde en rechtmatigheid

7. Het Forem is er door het voorontwerp onder meer toe gehouden in te staan voor de betaling van de PWA-werknemers, voor het afsluiten van de verzekeringspolissen, toe te zien op de correcte toepassing van de op de PWA voorzieningen toepasselijke wetten en reglementeringen en de relaties te beheren met de uitgever van de PWA-cheques.
8. Teneinde zijn opdrachten te vervullen en te waken over de juiste mededeling van gegevens tussen alle door de ontwerp tekst gemachtigde interveniënten, voorziet artikel 21 van het voorontwerp van decreet in de oprichting door het Forem van een elektronisch platform, genaamd « digitaal PWA-platform ».
9. De nagestreefde doeleinden zoals beschreven door het voorontwerp van decreet zijn welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zoals bedoeld artikel 5.1, b) van de AVG en zijn rechtmatig in het licht van artikel 6.1, c). Bovendien, als de verwerking betrekking zou hebben op categorieën gegevens die beschouwd worden als gevoelig in het licht van artikel 9 AVG, herhaalt de Autoriteit dat de verwerkingsverantwoordelijke zich moet bevinden in een van de situaties bedoeld in artikel 9. In dit geval zal men zich in voorkomend geval moeten baseren op artikel 9, §1, b) aangezien de verwerking is noodzakelijk met het oog op de uitvoering van verplichtingen en de uitoefening van specifieke rechten van de verwerkingsverantwoordelijke of de betrokkene op het gebied van het arbeidsrecht en of de sociale zekerheid.

c. Verwerkte gegevens en proportionaliteit

10. Artikel 21 van het voorontwerp bepaalt dat het elektronisch platform onder meer instaat voor de uitwisseling van gegevens betreffende:

« 1° de aanpak van de werkloze werkzoekenden en de objectieve indicaties over hun situatie ten opzichte van de arbeidsmarkt;

2° de registratie van de gebruiker, onder meer zijn identificatiegegevens (...) en zijn bankrekeningnummer;

3° de PWA-werknemer, onder meer zijn identificatiegegevens, zijn bankrekeningnummer, de gegevens betreffende zijn competenties en, in voorkomend geval, de beperkingen ten opzichte van de betrekking;

(...);

6° het parcours van de werkloze werkzoekende bij het PWA, onder meer op het gebied van de activiteiten ter ontwikkeling van de sociale en professionele competenties;

7° de briefwisseling tussen de werkzoekenden en de beschikbare arbeidsplaatsen;

(...) ».

11. In het licht van de hiervoor verduidelijkte doeleinden lijken de vermelde gegevens toereikend, ter zake dienend en niet overmatig aangezien ze conform artikel 5.1.c) van de AVG worden beperkt wat noodzakelijk is voor de bedoelde doeleinden.
12. Ontwerpartikel 21 bepaalt eveneens dat het Forem, op basis van de gegevens waarover het beschikt, instaat voor de bijwerking van de toegankelijke elektronische databanken alsook van het uniek dossier van de werkzoekende via het elektronisch platform. Dit is in overeenstemming met artikel 5 1 d) van de AVG en de Autoriteit kan enkel aandringen op het belang van de juistheid en de bijwerking van de gegevens die worden opgenomen in de schoot van dit platform gelet op de centrale rol die het zal moeten vervullen voor de betrokken werkzoekenden, onder meer wat betreft de bijwerking van hun uniek dossier. De Autoriteit vestigt de aandacht van de aanvrager op het feit dat authentieke bronnen de voorkeur moeten krijgen op alle andere databanken teneinde de juistheid en de bijwerking van de gegevens te verzekeren. Dit gezegd zijnde herinnert de Autoriteit eraan dat artikel 5, 1, d) van de AVG vereist dat maatregelen worden genomen om de persoonsgegevens die, gelet op de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt, onjuist zijn, onverwijld worden gewist of gerectificeerd.
13. De Autoriteit merkt ook op dat ontwerpartikel 21 onder meer de beperkingen beoogt ten opzichte van de betrekking die de PWA-werknemer aanbelangt. De aard van deze beperkingen wordt niet gepreciseerd door het voorontwerp. In de veronderstelling dat deze in dit geval mogelijk betrekking hebben op gevoelige gegevens zoals vermeld in artikel 9 van de AVG, herinnert de Autoriteit de aanvrager aan de verplichting om toe te zien op de naleving van deze bepaling met betrekking tot de verwerking van dergelijke persoonsgegevens. De Autoriteit verzoekt dus de aanvrager om de aard van de bedoelde beperkingen nader te preciseren alsook de manier waarop in voorkomend geval deze gegevens moeten worden verwerkt. Overigens, indien mogelijks effectief gevoelige gegevens zullen worden verwerkt, vraagt de Autoriteit de aanvrager dat hij in de tekst van het decreet deze gegevens nader omschrijft, of minstens de categorieën gevoelige gegevens die mogelijk worden verwerkt.
14. Bovendien, wanneer ontwerpartikel 21, 7° bepaalt dat de gegevensverwerking betrekking heeft op de overeenstemming tussen de werkzoekenden en de beschikbare arbeidsplaatsen, vraagt de Autoriteit de aanvrager om te preciseren of het gaat om de overeenstemming rechtstreeks verbonden aan een PWA-activiteit en dienstig voor de opvolging van het dossier van de werkzoekende in het licht van proportionaliteitsbeginsel bij de verwerking van persoonsgegevens.

15. Ten slotte, om in overeenstemming te zijn met artikel 5.1.e) van de AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt. Het voorontwerp voorziet niet in een bewaartermijn. De Autoriteit verzoekt de aanvrager hieraan te verhelpen om te voldoen aan de AVG.

d. Rechten van de betrokkenen

16. De Autoriteit herinnert eraan dat de verwerkingsverantwoordelijke moet toezien op de naleving van de rechten en verplichtingen zoals bepaald in de artikelen 12 tot 22 van de AVG.
17. Zij vraagt de aanvrager dit uitdrukkelijk te vermelden in de tekst van het voorontwerp in navolging van de vermelding in ontwerpartikel 24 betreffende de onderaanneming.
18. De verwerkingsverantwoordelijke zal bijzondere aandacht schenken aan de naleving van de artikelen 13 en 14 zodat de betrokkenen behoorlijk worden geïnformeerd over de verwerking van hun persoonsgegevens en weten, naast hun rechten ter zake, tot wie ze zich kunnen wenden, door op de website van het Forem bijvoorbeeld de contactgegevens te vermelden van de functionaris voor gegevensbescherming, maar eveneens wie toegang heeft tot hun gegevens op het platform door duidelijk alle ontvangers te vermelden alsook hun opdrachten.
19. De Autoriteit benadrukt eveneens het belang van het verzekeren van de efficiëntie en effectiviteit van de rechten van de betrokkenen zoals voorzien in de artikelen 15 tot 22 aangezien zij in staat moeten zijn de controle over sommige hen betreffende gegevens te behouden en deze onder meer op z'n minst te kunnen verbeteren. De Autoriteit merkt immers op dat artikel 7, § 1, 3de lid bepaalt dat indien (vrije vertaling) « de werkzoekende een agressief of elk ander ongepast gedrag vertoont, het PWA kan weigeren hem in te schrijven mits kennisgeving van een gemotiveerde beslissing aan het Forem of het OCMW alsook aan de werkzoekende ». Zodoende kan de betrokken werkzoekende snel zijn eigen opmerkingen formuleren en, in voorkomend geval, bijvoorbeeld ingeval van vergissing, zijn gegevens aangepast of verwijderd zien.

e. Verdere verwerking en mededeling van gegevens

20. Artikel 22 van het ontwerp bepaalt dat alle partijen gemachtigd zijn om toegang te hebben tot het platform, elk voor het gedeelte dat hen aanbelangt: het PWA, het Forem, het OCMW, de gebruiker, de PWA-werknemer, de diensten van de Regering, de uitgever.

21. De Autoriteit merkt op dat het voorontwerp niet definieert wat moet worden verstaan onder « diensten van de Regering ». Zonder deze precisering kan de Autoriteit de proportionaliteit ervan niet beoordelen.
22. De Autoriteit herinnert eraan dat wanneer de verwerking plaatsvindt voor een ander doel dan dit waarvoor de persoonsgegevens zijn verzameld, niet berust op toestemming van de betrokkene of op een Unierechtelijke bepaling of een lidstaatrechtelijke bepaling die in een democratische samenleving een noodzakelijke en evenredige maatregel vormt ter waarborging van de in artikel 23, lid 1, bedoelde doelstellingen, de verwerkingsverantwoordelijke een voorafgaand onderzoek moet uitvoeren naar de verenigbaarheid met het doeleinde waarvoor de persoonsgegevens aanvankelijk zijn verzameld. Hiertoe zal hij rekening houden met artikel 6.4, a) tot e) van de AVG.
23. De in het vorig punt geformuleerde opmerking geldt eveneens voor de precisering die vermeldt wordt in artikel 22, laatste lid van de ontwerptekst die stelt (vrije vertaling) « *De Regering kan de toegang machtigen tot het elektronisch platform aan andere personen dan die bedoeld in het eerste lid indien dit noodzakelijk is voor de integratieopdrachten die aan deze personen werden toevertrouwd* ». Het Forem zal er als verwerkingsverantwoordelijke over waken om de informatie die aan de betrokkenen wordt verstrekt desgevallend aan te passen opdat zij zouden weten wie de ontvangers zijn van hun gegevens.
24. Tot slot voorziet artikel 23 dat (vrije vertaling) « *iedereen die het platform gebruikt eerbiedigt de gebruiksvoorwaarden, onder meer wat betreft de toegangs- en invoermodaliteiten en de toepasselijke deontologische regels* ». De Autoriteit herhaalt hier haar aanbevelingen vervat in punt d) van onderhavig advies en herinnert eraan dat de verwerkingsverantwoordelijke dient toe te zien op de naleving van de toepasselijke rechten en vrijheden inzake gegevensbescherming en verzoekt de aanvrager eveneens om te preciseren dat de gebruiksvoorwaarden worden bepaald door het Forem. De Autoriteit verwijst de aanvrager ook naar de aanbeveling nr. 01/2008 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer met betrekking tot *het toegangs- en gebruikersbeheer in de overheidssector*.²

f. Beveiliging van de verwerking

25. Gelet op de categorieën en het aantal in het platform verwerkte persoonsgegevens enerzijds en de categorieën ontvangers anderzijds, verzoekt de Autoriteit de aanvrager om een gegevensbeschermingseffectbeoordeling uit te voeren conform artikel 35 van de AVG en toe te zien op de beveiliging van de verwerking conform artikel 32 van de AVG.

² https://www.gegevensbeschermingsAutoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_01_2008_0.pdf

OM DIE REDENEN,

de Autoriteit,

Verzoekt de aanvrager om rekening te houden met de opmerkingen en aanbevelingen geformuleerd in de overwegingen 6, 12 tot 15, 17, 18, 21 tot 25 over het voorontwerp van decreet betreffende de plaatselijke werkgelegenheidsagentschappen, en die als volgt kunnen worden samengevat:

- Toezien op de eerbiediging van artikel 28 van de AVG inzake onderaanneming (overweging 6);
- Toezien op de eerbiediging van artikel 5.1, d) van de AVG om de juistheid en de bijwerking van de verwerkte persoonsgegevens te verzekeren (overweging 12);
- De aard van de in artikel 21, 3° en 7° van het voorontwerp bedoelde gegevens verduidelijken en, in voorkomend geval, toezien op de naleving van artikel 9 van de AVG (overwegingen 13 en 14);
- De bewaartermijn van de persoonsgegevens preciseren (overweging 15);
- Toezien op de vermelding en de naleving van de rechten en verplichtingen zoals bepaald in de artikelen 12 tot 22 van de AVG (overwegingen 17, 18 en 24);
- Verduidelijken welke personen toegang hebben tot het bedoelde elektronisch platform en gemachtigd zijn om dit te gebruiken (overwegingen 21 en 23);
- Toezien op de naleving van artikel 6.4, a) tot e) van de AVG in geval van verdere verwerking van persoonsgegevens (overwegingen 22 en 23);
- Een beveiligingssysteem invoeren dat voldoet aan de vereisten van artikel 32 van de AVG en overgaan tot het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling conform artikel 35 van de AVG (overweging 25).

De Wnd. Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) An Machtens

(get.) Willem Debeuckelaere